

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. III. An Deus sit Beatitudo Objectiva creaturæ rationalis in quovis statu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

22. Ob. 7. Qui peccat, statuit sibi peccatum, seu ejus objectum, tanquam finem ultimum: ergo amat aliquem finem ultimum. Confirm. S. Paulus *ad Philippens.* 3. v. 10. ait: *Quorum DEUS venter est:* ergo ebriosi, & gulosi, statuunt sibi finem ultimum delectationem gulæ. Resp. neg. antec. si in sensu stricto accipitur; non enim semper tam graviter errando peccant Christiani, qui sæpe, dum peccant, habent intentionem agendi poenitentiam, & se iterum avertendi ab illo objecto: proinde agnoscunt, objectum esse defectuosum, & per hoc averti se à fine ultimo: item, sæpe objectum peccati, hic & nunc, ulterius ordinant ad finem alium, e. g. fur sublatas pecunias ad sustentationem suam &c. Quando igitur SS. PP. & Doctores videntur dicere, quod peccantes omnes statuunt finem ultimum in creatura, intelligendi sunt in sensu figurato; volunt enim dicere, peccatores se ita habere, ac si finem ultimum in creatura statuerent, quatenus, hic & nunc, plus amant creaturam, quam DEUM. Ex quo habetur quoque responsio ad confirmationem; non enim Apostolus vult dicere, eos verè adorare suum ventrem, sed plus amare, quam DEUM.

23. Ob. 8. Per peccatum avertitur homo ab ultimo fine, & convertitur ad creaturam: ergo hanc habet pro ultimo fine. Confir. *Prov.* 14. v. 22. dicitur: *Errant, qui operantur malum:* unde est commune axioma: *Omnis peccans errans:* sed hic error non stat in alio, quam, quod creatura statuatur pro ultimo fine: ergo. Resp. neg. conf. Ex antecedenti tantum sequitur, quod hic & nunc, homo magis amet finem negativè ultimum, quam positivè ultimum. Neque etiam peccator semper DEUM formaliter contemnit, sed tantum interpretativè. Ad confir. neg. min. Errat plus, quam satis, amando bonum infimum præ summo; quamvis utrumque ritè cognoscat, juxta illud Poëtæ: *Video meliora, proboque, deteriora sequor.* Et quamvis peccator non erret scientiâ simplicis notitiæ, errat scientiâ approbationis, quæ præter notitiam rei dicit actum voluntatis ex n. 283. tract. de DEO: quo actu, dum peccator malum approbat, vel maxime errat.

ARTICULUS III.

An Deus sit beatitudo objectiva creaturæ rationalis in quovis statu.

24. **N**atura humana considerari potest in multiplici statu. Primus est *status puræ naturæ*, qui involvit perfectiones naturales, homini debitas, sine elevatione supernaturali, & etiam sine peccato. Secundus est *status naturæ integræ*, qui supra perfectiones priores addit integritatem, seu dominium perfectum partis superioris in inferiorem, vi cujus appetitus ita obediat rationi, ut contra hanc non moveatur, vel eam non præveniat: adeoque natura habeat suas vires expeditas, absque impedimento reluctantis concupiscentiæ. Hæc integritas, saltem perfecta, non

est debita naturæ humanæ puræ, quavis juxta aliquos huic debitum sit majus dominium partis superioris, quam in statu naturæ lapsæ, de quo in tract. de gratia.

25. Tertius est *status elevationis*, qui affert elevationem, & ordinationem hominis ad finem supernaturalem, & consequenter media ad eum consequendum. Quartus est *status innocentie*, qui elevationi, & integritati, superaddit gratiam sanctificantem, & virtutes infusas, ad eam consequentes, item immunitatem à culpa, errore, deceptione, morte &c. Quintus est *status justitiæ originalis*, qui supra præcedentium statuum perfectiones addit privilegium, transfundendi has perfectiones in posteros per generationem, ex ordinatione Divina.

26. Sextus est *status naturæ lapsæ*, seu corruptæ, qui supponit peccatum grave originale, vel actuale, ob quod natura privata sit, saltem privilegiis innocentie, & integritatis, & subiecta variis malis &c. Septimus est *status naturæ reparatæ*, quando scilicet ex meritis Christi reddita est naturæ gratia, & per hanc libertas à peccato, ac oris ex illo malis, non tamen omnibus: insuper redditum ei jus ad gloriam. Additur ab aliis status octavus, qui tamen non est status viæ, sed termini, estque *status beatitudinis, aut damnationis*. Ex his autem statibus tertius, quartus, sextus, & octavus, etiam suo modo dati sunt in Angelis: septem autem, seu omnes, excepto primo, successivè sunt dati in primo parente, ut docent Theologi.

27. Primus autem, seu status puræ naturæ, nunquam exstitit, sive in Angelis, sive in homine: possibilis tamen fuit, ut negari non potest, post Bullas Pij V. & Greg. XIII. damnantium has propositiones Baianas, scilicet 21. *Humane nature sublimatio, & exaltatio in consortium Divinae nature, debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.* item 24. *A vanis, & otiosis hominibus, secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quæ ad Pelagianismum rejicienda est, hominem ab initio sic constitutum, ut per dona, nature superaddita, fuerit largitate conditoris sublimatus, & in DEI filium adoptatus.* Et 26. *Integritas primæ conditionis non fuit indebita naturæ humane exaltatio, sed naturalis ejus conditio.* Sed hæc supponimus ex tract. de gratia, & modò quærimus, quænam pro quovis statu sit hominis beatitudo objectiva.

28. Dico I. DEUS est beatitudo objectiva creaturæ rationalis in statu elevationis. Conclusio est de fide. Prob. ex Scripturis & PP. passim id docentibus. *Gen.* 15. v. 1. dicit DEUS Abrahamo: *Ego protector tuus sum, & merces tua magnanimis.* *Psal.* 72. v. 26. *Pars mea DEUS in æternum.* *Joan.* 17. v. 3. *Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum DEUM verum, & quem missi Jesum Christum &c.* Ex Patribus S. Aug. 1. 19. de civit. c. 26. ait: *Ut vita carnis anima est, ita beata vita hominis DEUS est.* & 1. 1. Retractionum c. 1. *Ipsa enim DEO meus fructus, ut beata sit, tanquam summo bono suo.* & c. 2. *Constitit inter nos, qui simul querebamus, non esse beatam vitam, nisi perfectam cognitionem DEI.* Similia habent, tum S. Aug. alibi, tum alii Patres passim, vide Valentiam in 1. 2. disp. 1. q. 2. punct. unico.

29. Dico 2. DEUS etiam esset beatitudo objectiva creaturæ rationalis in statu puræ naturæ: ita Gormaz de beatitudine n. 113. & alii. Discrimen tamen est hoc, quod in statu elevationis DEUS à Beatīs cognoscatur intuitivè: in statu autem puræ naturæ cognitus fuisset tantum abstractivè. Probatur autem conclusio ratione, quæ etiam quadrat præcedenti conclusioni. Beatitudo creaturæ rationalis in omni statu debet esse satiativa appetitūs rationalis: atqui nullum bonum creatum potest esse ejus satiativum: ergo. ma. est clara; beatus enim non est, qui adhuc rationabiliter anxius, & inquietus, seu necdum satiatius est.

30. Minor prob. Quæcunque bona creata assignantur antiqui Philoſophi, vel etiam hæretici (quæ ex Lactantio l. 3. div. instit. c. 7. & S. Ambrosio l. 2. de officiis c. 2. refert Tannerus tom. 2. disp. 1. q. 2. dub. 1. n. 1.) reducuntur, vel ad bona fortunæ externa, vel ad bona corporis, vel ad bona animæ: nulla horum, imò nec omnia simul, possunt esse perfectè satiativa: ergo. prob. min. Inprimis bona fortunæ, seu divitiæ, potius sunt bonum utile, adeoque magis sunt medium ad felicitatem, quàm ipsa felicitas, nec tam possessiōe, quàm effusione reddunt hominem beatum: dein ordinantur ad hominem potius, quàm homo ad ipsas, adeoque homo est potius finis ipsarum, ut habet S. Thomas 1. 2. q. 2. a. 1. in corp. Accedit, quod etiam invitis facile eripiuntur: ex quo oriuntur innumera sollicitudines, anxietates &c. Sed nec ab omnibus haberi ad satietatem possunt; cum tamen omnes finem, seu beatitudinem, consequi possit debeant.

31. Eadem fermè est ratio de fama, ac honore, quæ non tam in nostra, quàm aliorum sunt potestate, & facile perduntur: nec ab omnibus possunt ad satietatem haberi. Accedit, ut advertit S. Thomas 1. p. q. 2. a. 3. in corp. quod, si fama, ac honor, vel gloria, falsa sint, in salutate stare non possit beatitudo solida: si vera, tunc supponant excellentiam aliquam in homine, ratione cuius potius homo erit beatus, quàm ratione honoris. Pariter, nec potestas dominativa potest reddere beatum; quia & ipsa caduca, timoribus, vel certè curis, & anxietatibus, plena est. Jam bona corporis, scilicet valetudo, robur, pulchritudo &c. sunt etiam ipsa caduca, & brutis communia, imò in quibusdam irrationalibus meliora, quàm in homine: ergo non possunt esse beatitudo hominis; hæc enim utique esse debet excelsior, quàm felicitas brutorum, ut observavit etiam Aristoteles apud Suarez in 1. 2. disp. 5. sec. 1. n. 4. Ex quo capite etiam rejiciuntur voluptates corporeæ, præterquam, quod istæ sint sordidissimæ, atque sepius infamiæ, ac erubescentiæ plenissimæ: quin imò corpori quoque vel maximè noxiæ: atque adeò hominem magis miserum, quàm beatum reddant.

32. Jam quod spectat ad bona animæ. Inprimis ipsa anima non est quietativa sui appetitūs, sed est subiecta innumeris miseriis, & quærens alibi suam felicitatem, ac beatitudinem, adeoque sibi ipsi beatitudo esse non potest. Ejus autem bona accidentaliter sunt virtutes, & scientiæ: at virtutes, universaliter acceptæ, medium quidem sunt ad beatitudinem assequendam, non verò beatitudo; quia non satiant appetitum, &

sunt pluribus difficultatibus in suo exercitio mixtæ, adeoque non afferunt illam delectationem, quæ ad beatitudinem requiritur. Aliud est, quod fortè aliquod exercitium alicujus virtutis, e.g. charitatis, possit esse beatitudo formalis, de quo infra. Quod attinet ad scientias, si hæc sint tantum de rebus inferioribus, non reddunt animam beatam: quomodo enim beatus sit, qui scientiam etiam evidentem habet de rationis & moribus? adeoque scientiæ, vel cognitiones beatificæ, debent esse de ente summo: sed sic stabit formalis beatitudo in cognitione DEI (quidquid sit, an etiam requiratur amor ejusdem, de quo inferius) consequenter ipse DEUS erit objectum beatificum.

33. Tandem, quod ista omnia simul etiam non possint esse beatitudo creaturæ rationalis, probatur. Exceptis solis scientiis, & virtutibus, reliqua ex natura sua sunt caduca (quæ naturaliter perire deberent, supernaturaliter autem non semper conservarentur, neque etiam animabus separatis amplius quadrarent) adeoque natura non potuit in iis constituere beatitudinem immortalis animi, nec partialiter; quia sic magna pars beatitudinis perderetur, nec integra beatitudo æternum duraret, quæ foret magna miseria. Sed & scientiæ, & virtutes universaliter sumptæ, etiam collectivè (exclusis cognitione, & amore DEI) tum ob difficultatem oppositam delectationi, tum ob objectum nimis parvum, nequeunt beare hominem, & minus Angelum. Nec dicas, creata omnia esse infinita; nam non sunt infinitum actu, neque etiam omnia cuique concederentur: & ex concessis plurima essent peritura. Accedit ratio S. Thomæ 1. 2. q. 2. a. 4. in corp. Ista fermè omnia sunt communia bonis, & malis: eorumque etiam, saltem plurimum, usus, potest esse bonus, & malus: atqui beatitudo non compatitur secum aliquod malum; aliàs non esset status optimus, seu supremæ felicitatis: ergo. Plures rationes vide apud S. Thomam loc. cit. Quare, cum in nullo bono creato stare beatitudo possit, debet stare in bono increato, scilicet in DEO: quod erat ostendendum.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

34. **O**B 1. contra 2. conclusionem. Non est possibilis beatitudo naturalis hominis: ergo nulla datur. prob. antec. ordinatio hominis ad beatitudinem tantum datur in statu elevationis: ergo nulla est possibilis purè naturalis: Confirm. 1. Nulla beatitudo naturalis excludit omnem miseriam hominis: ergo nulla est vera beatitudo. Confirm. 2. Homo in statu puræ naturæ esset purus, & quidem essentialiter servus: ergo non posset sibi mereri præmium, seu beatitudinem. Confirm. 3. Si posset natura mereri, aut habere beatitudinem, tunc esset sibi sufficiens, & deprimere-tur ælimatio gratiæ: sed hoc est absurdum: ergo. Resp. Cum fuerit possibilis status puræ naturæ, ut hic suppono tanquam innegabile, utique etiam debuit fuisse possibilis status perfectus

E

ctus